

II (A)
INFORMACJE O PROGRAMACH STUDIÓW
– opis ogólny –

II A 1. Przyznawane kwalifikacje (dyplomy, tytuły zawodowe, stopnie naukowe) <i>(qualification awarded)</i>

Program nauczania obowiązujący w Instytucie Filologii Słowiańskiej (IFS) spełnia wymogi określone w standardach nauczania w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dziennik Ustaw 2007 nr 164 poz. 1166).

W roku akademickim 2006/2007 Państwowa Komisja Akredytacyjna oceniła pozytywnie jakość kształcenia na kierunku *filologia* w zakresie *filologii słowiańskiej* w Uniwersytecie Śląskim, zalecając przeprowadzenie następnej oceny jakości kształcenia na rok akademicki 2012/2013.

Specjalność *filologia słowiańska* na kierunku *filologia* w 2008 r. uzyskała akredytację Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej na okres 5 lat.

Studia stacjonarne w IFS mają charakter dwustopniowy:

Studia stacjonarne I stopnia (SSI)

Cykl studiów stacjonarnych I stopnia obejmuje 6 semestrów (3 lata). Przedmioty są podzielone na trzy grupy: grupę treści podstawowych (1050 godz.), grupę treści kierunkowych (840 godz.) i inne wymagania (450 godz.). Liczba godzin w pierwszym cyklu studiów wynosi 2340 godzin, w tym: 330 godz. wykładów, 1860 godz. ćwiczeń, 30 godz. konwersatorium i 120 godz. seminarium licencjackiego.

Studenci 2-go roku (po trzecim semestrze studiów) wybierają seminarium literaturoznawcze lub językoznawcze, określając w ten sposób swoją indywidualną ścieżkę studiów.

Studia stacjonarne I stopnia umożliwiają uzyskanie wiedzy i umiejętności w określonym zakresie kształcenia i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego **licencjata**.

Po obronie pracy licencjackiej student otrzymuje dyplom **licencjata filologii słowiańskiej**. Na ocenę na dyplomie składa się suma: średniej arytmetycznej wyników egzaminów zdanych w trakcie odbywania studiów (0,5), oceny pracy licencjackiej (0,25) i oceny egzaminu licencjackiego (0,25).

Informacje o zaliczonych w toku studiów przedmiotach znajdują się w suplemencie do dyplomu.

Studia stacjonarne II stopnia (SSII)

Cykl studiów stacjonarnych II stopnia obejmuje 4 semestry (2 lata). Przedmioty są podzielone na trzy grupy: grupę treści podstawowych (480 godz.), grupę treści kierunkowych (300 godz.) i inne wymagania (240 godz.). Liczba godzin w drugim cyklu studiów wynosi 1020 godzin, w tym: 90 godz. wykładów, 540 godz. ćwiczeń, 180 godz. konwersatorium i 120 godz. seminarium magisterskiego.

Studenci 1-go roku SSII wybierają seminarium literaturoznawcze, językoznawcze lub przekładoznawcze (translatoryczne), określając w ten sposób swoją indywidualną ścieżkę studiów.

W roku akademickim 2010/2011 uruchomiony został nowy program *Przełład w komunikacji międzykulturowej*. Przedmioty są podzielone na trzy grupy: grupę treści podstawowych (420 godz.), grupę treści kierunkowych (360 godz.) i inne wymagania (240 godz.). Liczba godzin w programie wynosi 1020 godzin, w tym: 75 godz. wykładów, 630 godz. ćwiczeń, 195 godz. konwersatorium i 120 godz. seminarium magisterskiego.

Studia stacjonarne II stopnia umożliwiają uzyskanie specjalistycznej wiedzy w określonym zakresie kształcenia i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego **magistra**.

Po obronie pracy magisterskiej student otrzymuje dyplom **magistra filologii słowiańskiej**. Na ocenę na dyplomie składa się suma: średniej arytmetycznej wyników egzaminów zdanych w trakcie odbywania studiów (0,5), oceny pracy magisterskiej (0,25) i oceny z egzaminu magisterskiego (0,25).

Informacje o zaliczonych w toku studiów przedmiotach znajdują się w suplemencie do dyplomu.

Studia niestacjonarne I stopnia (NSI)

Zawieszono od roku akademickiego 2010/2011.

Po obronie pracy licencjackiej student otrzymuje dyplom **licencjata filologii słowiańskiej**. Na ocenę na dyplomie składa się suma: średniej arytmetycznej wyników egzaminów zdanych w trakcie odbywania studiów (0,5), oceny pracy licencjackiej (0,25) i oceny egzaminu licencjackiego (0,25).

Informacje o zaliczonych w toku studiów przedmiotach znajdują się w suplemencie do dyplomu.

W **dyplomie** ukończenia studiów pierwszego lub drugiego stopnia wpisuje się ostateczny wynik studiów obliczony zgodnie z zasadą zawartą w Regulaminie studiów UŚ (7.04.2009r., pkt.8, §35):

- do 3,25 – dostateczny,
- 3,26 do 3,75 – dostateczny plus,
- 3,76 do 4,25 – dobry,
- 4,26 do 4,60 – dobry plus,
- 4,61 do 4,90 – bardzo dobry,
- od 4,91 – celujący.

Komisja egzaminacyjna może podwyższyć ocenę, o której mowa w ust.3 o pół stopnia, jeżeli student z pracy dyplomowej otrzymał ocenę bardzo dobrą oraz średnia z ostatnich dwóch lat studiów wynosiła co najmniej 4,00. O podwyższeniu czyni się adnotację w indeksie oraz protokole egzaminu dyplomowego.

II A 2. Warunki przyjęć <i>(admission requirements)</i>

Studia stacjonarne I stopnia (SSI)

Dla kandydatów z NOWĄ MATURĄ:

Konkurs świadectw dojrzałości, w którym brana jest pod uwagę suma wyników uzyskanych z pisemnego i ustnego egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym lub podstawowym z nowożytnego języka obcego.

Uzyskany przez kandydata wynik procentowy z części pisemnej i ustnej egzaminu maturalnego jest przeliczany na punkty rankingowe według następujących zasad:

1. Procenty z egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym przelicza się na punkty w relacji 1% = 1 pkt.
2. Procenty z egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym przelicza się na punkty w relacji 1% = 1,5 pkt.
3. Procenty z egzaminu maturalnego w szkole dwujęzycznej lub w szkole z językiem bułgarskim / chorwackim / czeskim / macedońskim / serbskim / słowackim / słoweńskim jako ojczystym przelicza się na punkty w relacji 1% = 2 pkt.

Jeśli na świadectwie dojrzałości widnieje wynik egzaminu maturalnego złożonego na poziomie podstawowym i rozszerzonym, przyjmuje się korzystniejszy dla kandydata wariant.

Dla kandydatów ze STARĄ MATURĄ:

Konkurs świadectw dojrzałości, w którym brana jest pod uwagę suma wyników uzyskanych z pisemnego i ustnego egzaminu maturalnego z **nowożytnego języka obcego**.

Jeśli egzamin obejmował tylko część pisemną lub tylko część ustną, będzie brany pod uwagę tylko jeden wynik.

Wyniki egzaminów maturalnych są przeliczane na punkty procentowe w następujący sposób:

Matura do 1991 roku

5 – 100%

4 – 85%

3 – 50%

Matura po 1991 roku

6 – 100%

5 – 90%

4 – 75%

3 – 50%

2 – 30%

Uzyskany przez kandydata wynik procentowy z części pisemnej i ustnej egzaminu maturalnego jest przeliczany na punkty rankingowe według następujących zasad:

1. Procenty z egzaminu maturalnego z części pisemnej i ustnej przelicza się na punkty w relacji 1% = 1 pkt.
2. Procenty z egzaminu maturalnego w szkole dwujęzycznej lub w szkole z językiem bułgarskim / chorwackim / czeskim / macedońskim / serbskim / słowackim / słoweńskim jako ojczystym przelicza się na punkty w relacji 1% = 2 pkt.

Studia stacjonarne II stopnia (SSII)

O przyjęcie mogą ubiegać się kandydaci z **dyplomem licencjata filologii słowiańskiej**.

Przyjęcie na studia do granicy limitu odbywać się będzie na podstawie złożonych dokumentów, po uprzednim zgłoszeniu w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów UŚ. Jeżeli liczba zgłoszeń w Internetowej Rejestracji Kandydatów UŚ będzie wyższa niż zakładany limit, kryterium przyjęć będzie - ocena na dyplomie licencjata.

Szczegółowe kryteria rekrutacji uwzględniające grupy językowe, obowiązujące w danym roku akademickim, umieszczane są na stronie internetowej Instytutu Filologii Słowiańskiej

(www.slaw.us.edu.pl, zakładka *Dla kandydatów*) oraz na stronie internetowej Uniwersytetu Śląskiego (www.us.edu.pl, zakładka *Kandydat*).

II A 3.
Cele programów studiów dotyczące kształcenia i przygotowywania zawodowego
(educational and professional goals)

Studia oferowane w Instytucie Filologii Słowiańskiej dają wykształcenie wyższe zawodowe na poziomie licencjatu (SSI) i na poziomie magisterium (SSII). Oznacza to zdobywanie wiedzy, kompetencji, umiejętności i narzędzi przede wszystkim przydatnych praktycznie w wykonywaniu określonych zawodów.

Centrum procesu dydaktycznego stanowi język (bułgarski, chorwacki, czeski, macedoński, serbski, słowacki i słoweński) wraz z niezbędnymi elementami kulturowymi. Podstawowym celem kształcenia językowego jest opanowanie przez studentów tego, co we współczesnej lingwistyce nazywa się kompetencją językową i kompetencją komunikacyjną. Obok udoskonalania umiejętności językowych, IFS kształci również studentów w zakresie wiedzy językoznawczej, literaturoznawczej i przekładoznawczej w określonym słowiańskim języku.

Absolwent studiów I stopnia filologii słowiańskiej posiada wykształcenie humanistyczne, ogólnofilologiczne oraz specjalistyczne, obejmujące dobrą znajomość literatury, kultury i historii pierwszego języka kierunkowego. Jest specjalistą w zakresie praktycznej znajomości pierwszego języka kierunkowego (na poziomie biegłości C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia) i drugiego języka kierunkowego (na poziomie biegłości B2). Absolwent studiów stacjonarnych I stopnia potrafi tłumaczyć teksty użytkowe i artystyczne: na poziomie średnim z pierwszego języka kierunkowego oraz na poziomie podstawowym z drugiego języka kierunkowego. Ponadto absolwenci studiów I stopnia posiadają kwalifikacje w zakresie wybranej przez siebie dyscypliny naukowej: literaturoznawstwa lub językoznawstwa.

Absolwent filologii słowiańskiej po ukończeniu studiów II stopnia - poza umiejętnościami zdobytymi już podczas studiów I stopnia - biegle posługuje się pierwszym językiem kierunkowym (na poziomie biegłości C2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia), potrafi tłumaczyć teksty użytkowe, specjalistyczne i artystyczne. Studia slawistyczne przygotowują absolwenta do wykonywania zawodu tłumacza oraz pozwalają mu

ubiegać się o uzyskanie uprawnień tłumacza przysięgłego. Ponadto absolwent posiada podwyższone kwalifikacje w zakresie wybranej przez siebie dyscypliny: literaturoznawstwa, językoznawstwa lub przekładoznawstwa.

Reasumując, absolwenci IFS z płynną znajomością pierwszego i drugiego języka kierunkowego, posiadają umiejętność bezbłędnego budowania struktur językowych, dysponują bogatym repertuarem leksykalnym oraz wymową zbliżoną do standardu obowiązującego w określonym języku. Wiedza o charakterze kulturowym obejmuje znajomość reprezentatywnych dzieł literatur słowiańskich i realiów słowiańskiego obszaru językowego. Takie przygotowanie zawodowe umożliwia absolwentowi znalezienie miejsca na rynku pracy jako specjalisty, który dysponuje odpowiednią znajomością języka słowiańskiego (języków słowiańskich) oraz dodatkowymi kwalifikacjami wspierającymi kompetencję językową, np. w biurach tłumaczeń, placówkach dyplomatycznych. Nabyte umiejętności pozwalają podjąć pracę w wydawnictwach, redakcjach gazet i czasopism (w tym naukowych), w instytucjach kulturalnych oraz w sektorze usług wymagającym zaawansowanej znajomości języków i kultur krajów słowiańskich, np. biurach podróży i agencjach turystycznych, firmach współpracujących z krajami słowiańskimi lub rozszerzających swoją działalność na Europę Zachodnią i Południową.

II A 4. Warunki przyjęcia na dalsze studia <i>(access to further studies)</i>

Ukończenie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia w IFS pozwala kontynuować naukę na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia w zakresie filologii języków słowiańskich.

Po ukończeniu specjalności *filologia słowiańska* absolwent posiada wyprofilowaną znajomość języka słowiańskiego i znacznie rozszerzony zakres wiedzy językoznawczej, literaturoznawczej (SSI, SSII) lub przekładoznawczej (SSII). Program studiów IFS w pełni umożliwia części absolwentów SSI, zainteresowanej zdobyciem pełnego wykształcenia akademickiego, kontynuację studiów uzupełniających na poziomie magisterskim na kierunkach filologicznych.

Ukończenie studiów II stopnia w IFS pozwala absolwentom kontynuować naukę na studiach III stopnia (studia doktoranckie) w zakresie literaturoznawstwa lub językoznawstwa.

II A 5.
Struktura programu wraz z liczbą punktów
(course structure diagram with credits)

Program studiów w IFS realizowany jest w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, seminariów i zajęć praktycznych. Uczestnictwo w zajęciach jest obowiązkowe. Zajęcia realizowane są w kilkunastoosobowych grupach.

Kształcenie w IFS jest podzielone na semestry. W roku akademickim realizowane są zajęcia w zależności od przedmiotu w ramach od jednego do sześciu semestrów. Na zakończenie każdego semestru organizowana jest sesja egzaminacyjna (zimowa i letnia), w ramach której następuje zaliczenie semestru.

Student jest zobowiązany do uzyskania nie mniej niż **30 punktów ECTS na semestr** (60 punktów ECTS rocznie), aby zaliczyć każdy semestr studiów.

Załącznik nr 1

Tabele dla programu wraz z rodzajem zajęć, liczbą godzin, punktacją ECTS i wykazem egzaminów i zaliczeń: <http://slaw.us.edu.pl/profildydaktyczny/siatkistudiow.html>

Plany zajęć są ogłaszane na oficjalnej stronie internetowej IFS w terminie trzech dni przed rozpoczęciem każdego semestru.

II A 6.
Egzamin końcowy (jeśli jest przewidziany)
(examination, if any)

Proces dydaktyczny w IFS nie przewiduje egzaminu końcowego.

Studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia (SSI) kończą się wykonaniem i obroną pracy licencjackiej (egzamin dyplomowy licencjacki).

Studia stacjonarne II stopnia (SSII) kończą się wykonaniem i obroną pracy magisterskiej (egzamin dyplomowy magisterski).

II A 7.
Zasady oceniania i egzaminowania
(examination and assessment regulations)

Zasady oceniania

System oceniania w IFS jest systemem komunikacji, który określa wynik kształcenia: uczenia (nauczania) i uczenia się. Ma on na celu monitorowanie rozwoju studentów, ich aktywności oraz umiejętności zdobywania wiedzy i jej zastosowania w praktyce, a także ewaluację programów nauczania.

Ocenianie przebiega na trzech płaszczyznach:

1. Wymagania programowe

Programy kształcenia poszczególnych przedmiotów tworzą wykładowcy prowadzący zajęcia z danego przedmiotu w porozumieniu z koordynatorami przedmiotu (pracownicy samodzielni IFS). Każdy program szczegółowy zawiera informacje dotyczące: typu zajęć, tematyki, celów nauczania, wymagań, sposobu zaliczenia przedmiotu i punktacji ECTS.

Wszystkie programy dostępne są w Sekretariacie IFS.

2. Skala ocen

Zgodnie z Regulaminem UŚ (7.04.2009r., pkt.4, §21, ust.1) w IFS stosuje się następujące oceny egzaminów i zaliczeń:

- bardzo dobry – 5,0 – A,
- dobry plus – 4,5 – B,
- dobry – 4,0 – C,
- dostateczny plus – 3,5 – D,
- dostateczny – 3,0 – E,
- niedostateczny (pierwszy termin egzaminu lub zaliczenia) – 2,0 – FX,
- niedostateczny (egzamin lub zaliczenie poprawkowe i komisyjne) – 2,0 – F.

3. Ocena osiągnięć

Każda ocena oznacza spełnienie konkretnych wymagań programowych, a także informuje o stopniu efektywności procesu kształcenia i różnych jego modeli.

Główne oceny to oceny semestralne, które wiążą się z (nie)zaliczeniem danego przedmiotu, ponieważ tryb semestralny dotyczy również przedmiotów trwających dłużej niż jeden semestr (Regulamin studiów UŚ z 7.04.2009r., pkt.4, §19, ust.1).

Egzaminy

Egzamin przeprowadza wykładowca dany przedmiot. W sytuacji, gdy przedmiot wykładany jest przez więcej niż jednego wykładowcę, egzamin może być przygotowany w porozumieniu wszystkich prowadzących i przeprowadzony w ich obecności.

Według Regulaminu studiów UŚ (7.04.2009r., pkt.4, §21, ust.3) w przypadku przedmiotów wykładanych przez więcej niż jednego wykładowcę możliwe jest przeprowadzenie egzaminu przez nauczyciela akademickiego wyznaczonego przez dziekana. Egzamin z każdego przedmiotu przewidzianego w planie studiów odbywa się oddzielnie i podlega osobnej ocenie. Zasada ta dotyczy także przedmiotów prowadzonych przez więcej niż jednego wykładowcę zgodnie z postanowieniami ust. 3 (Regulamin studiów UŚ z 7.04.2009r., pkt.4, §21, ust.6).

W przypadku otrzymania przez studenta oceny niedostatecznej stosuje się przepisy zawarte w Regulaminie studiów UŚ (7.04.2009r., pkt.4, §23, §24, §25).

Wykaz egzaminów

E – egzamin po semestrze

Z – zaliczenie po semestrze

Studia stacjonarne I stopnia (SSI)

1. Praktyczna nauka 1.języka kierunkowego – E: 3, 6
2. Praktyczna nauka 2.języka kierunkowego – E: 5
3. Wstęp do językoznawstwa – E: 3
4. Wstęp do literaturoznawstwa – E: 3
5. Wstęp do filologii słowiańskiej i gramatyka opisowa języka scs – E: 3; Z: 1
6. Gramatyka opisowa i typologia języków słowiańskich (zach. i pld.) z elementami gramatyki porównawczej – E: 4,5; Z: 2,3
7. Historia literatur słowiańskich (zach. i pld.) – E: 2,4; Z: 3,5
8. Historia Słowian (zach. i pld.) – E: 2
9. Kultura Słowian (zach. i pld.) – E: 4
10. Wiedza o akwizycji i nauce języków – Z: 5
11. Seminarium licencjackie – E: 6
12. Lektorat języka obcego (niesłowiańskiego) – E: 5
13. Język klasyczny – łacina – Z: 2
14. Techniki informacyjne – Z: 4

15. Filozofia – Z: 1

16. WF – Z: 2

Studia stacjonarne II stopnia (SSII)

1. Praktyczna nauka 1.języka kierunkowego – E: 4
2. Praktyczna nauka 2.języka kierunkowego – E: 4
3. Teoria literatury / Teoria przekładu / Językoznawstwo ogólne – E: 2
4. Komparatystyka literacka / Komunikacja międzykulturowa / Socjolingwistyka – Z: 3
5. Krytyka literacka / Analiza przekładu / Lingwistyczna analiza tekstu – Z: 2
6. Tendencja rozwojowe literatur i kultur słowiańskich / Tendencja rozwojowe języków i kultur słowiańskich – E: 2
7. Kultura i stylistyka języka polskiego – E: 1
8. Wykład monograficzny – *brak*
9. Seminarium magisterskie – E: 4
10. Język rosyjski – E: 3

Program Przekład w komunikacji międzykulturowej (SSII)

1. Praktyczna nauka 1.języka kierunkowego – E: 1,2,3,4
2. Praktyczna nauka 2.języka kierunkowego – E: 1,2,3,4
3. Czytanie języka symbolicznego / Pragmatyka i semantyka tekstu – E: 1,2
4. Kultura, gramatyka i stylistyka języka polskiego w kontekście przekładu języków słowiańskich – E: 1,2
5. Rola i etyka tłumacza – E: 1
6. Teoria przekładu – E: 1,2
7. Komunikacja międzykulturowa a przekład – E: 2,3
8. Kultura i literatura polska w kontekście przekładu języków słowiańskich / Dyskurs jako proces i struktura – kontekst słowiański – E: 2,3
9. Przekład literacki / Przekład nieliteracki – E: 3,4
10. Wykład monograficzny – *brak*
11. Seminarium magisterskie – E: 4
12. Lektorat języka nowożytnego: język angielski / język niemiecki / język rosyjski – E: 1,2,3

II A 8.

Wydziałowy / kierunkowy koordynator ECTS
(ECTS departmental coordinator)

Wydział Filologiczny UŚ

prof. UŚ dr hab. Bernadeta Niesporek-Szamburska

e-mail: bernadeta.niesporek-szamburska@us.edu.pl

tel. (032) 200-95-04

Katedra Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej

Zakład Dydaktyki Języka Polskiego

pl. Sejmu Śląskiego 1

40-032 Katowice

IFS

dr Paulina Pycia

Z-ca Dyrektora IFS ds. Dydaktyki

e-mail: paulina.pycia@us.edu.pl

tel. (032) 36-40-935

Instytut Filologii Słowiańskiej

Wydział Filologiczny UŚ

ul. Grota Roweckiego 5

41-205 Sosnowiec

tel. (032) 36-40-819

tel./fax (032) 36-40-841

e-mail: filslow@us.edu.pl